T. C.

MAARİF VEKİLLİĞİ

TEBLİĞLER DERGİSİ

Her hafta Pazartesi günleri neşrolunur.

Neşriyat Müdürlüğünce çıkarılır. Tek tek satılmaz. Alâkadar makam ve müessesselere dağıtılır. Yıllığı kırk kuruş mu kabilinde abonelerine gönderilir.	2 Eylûl 1940 PAZARTESİ	Cilt : 3 Sayı : 86

TAMİMLER :

2/IX/1940

RİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 83/8773

ÖZET : 1940 - 1941 ders yılında ilkokullarda okutulacak kitaplar h.

Maarif Müdürlüklerine, Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğüne, Yayınevi Memurluklarına, Okul kitabı basanlara ve satanlara

459.

1 — 1940 - 1941 ders yılında ilkokullarda okutulacak kitapların ve ınlarının adları bu tamimdeki listede gösterilmiştir.

2 — İlkokullarda bu tamim ile adları bildirilen kitaplardan baş hiçbir kitap ders kitabı olarak talebeye aldırılamaz.

3 — İlkokul ders kitapları hiçbir yerde bu tamimde gösterilen lardan daha yukarı bir fiatla satılamaz.

4 — Alfabe, Okuma, Tarih, Yurt Bilgisi, Tabiat Bilgisi, Aritmetik Geometri kitapları Maarif Vekilliğinin Ankara, İstanbul, Diyarbakır, urum, İzmir, Afyon Karahisar, Samsun, Trabzon, Adana, Antakya Sivas'taki Yayınevlerinde kitapçılara ve okul kooperatif yasasına kurulmuş okul kooperatiflerine Maarif Vekilliği Neşriyatı Satış matnamesi hükümleri dairesinde toptan ve istiyenlere perakende lacak ve satışına 10 Eylûl 1940 günü başlanacaktır. Bunların dışında n diğer kitapların nerelerde satıldığı yerler cetvelde hizalarında erilmiştir.

5 — Listede her kitabın hizasında o kitabın hangi yıl baskılarının lacağı gösterilmiştir. Bu suretle talebeden münhasıran 1940 bas- kitap istenilmeyerek talebenin bir sene önceki arkadaşlarından de- uretile temin edebilecekleri eski kitaplardan istifadelerine imkân elidir.

6 — Ders kitabı bir kaç tane gösterilmiş olan Coğrafya kitapla- birini öğretmenler başöğretmenlerine danışarak kendileri seçe- dir.

Bu suretle ders yılı başında seçilerek talebeye aldırılan kitap artık bütün ders yılı içinde değiştirilemez.

7 — Okul kitaplarının posta parası azaltılmış tarifeye göre her elli gram ve artığı için on paradır. Posta paketi olarak verilenlerinden ne ile taşınırlarsa taşınsınlar en küçük ücret on kuruş olmak üzere 2579 sayılı kanunun 2 nci maddesine göre her kilogram ve artığından beş kuruş alınır. Bunun için, kitap satıcıları alıcılardan her hangi bir şekilde posta parası istiyemezler.

8 — Hususî tabiler tarafından basılan kitaplardan bu tamimin basıldığı cinsten aşağı bir kâğıda basılmış veya baskısı bozuk ve kötü yapılmış kitaplar görülürse bu kitapların bir örneği bulunduğu okul ve ilgili Maarif Müdürlüklerince mühürlenerek Vekillik Neşriyat Müdürlüğüne gönderilecektir. Vekillik, bu yolda basılmış kitapların okunmasını hemen yasak edeceği gibi lüzum gördüğü her kitabı her vakit okullarda okutulmaktan kaldırabilir.

9 — Talebenin kitaplarını vaktinde temin edip etmedikleri bu hususa dair yapılmış olan tamim hükümleri dairesinde muntazaman Maarif Müdürlüklerince takip edilerek tayin olunan tarihlerdeki durum Neşriyat Müdürlüğüne bildirilecektir.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

1940 — 1941 Ders yılı için

İlkokullarda okutulması kabul edilen kitaplar

Ders	Kitabın adı	Yazarın adı	Satıldığı yer	Fiati K.	Fiati S.	İZAHLAR
			Birinci sınıf			
Türkçe:	**Alfabe (Şehir baskısı)**	*Murat Özgün ve İhsan Gökçe*	Mf. V. Yayınevleri.	5		1938, 39 ve 19 baskıl
	Alfabe (Köy baskısı) .	*Murat Özgün ve İhsan Gökçe*	Mf. V. Yayınevleri.	5		1938, 39 ve 19 baskıl
	İlk Okuma Kitabı I. .	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	15		1937, 38 ve 19 baskıl
	Birinci Yıl Kitabı . . .	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	15		Yalnız Köy Okul rına mahsus (1937, 38 ve 19 baskıla
			İkinci sınıf			
Türkçe:	**İlk Okuma Kitabı II. .**	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	17	50	1937, 38 ve 19 baskıl
	İkinci Yıl Kitabı . . .	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	25		Yalnız Köy Okul rına mahsus (1938 ve 1939 b kıl
			Üçüncü sınıf			
Türkçe:	**İlk Okuma Kitabı III.**	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	25		1937 ve 1938 ba kıl
	Üçüncü Yıl Kitabı . .	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	30		Yalnız Köy Okul rına mahsus (1939 bask
Hayat Bilgisi:	**Resimli Coğrafya Defteri I.**	*Faik Reşit Unat . . . .*	Kanaat	16		İhtiyarî
			Dördüncü sınıf			
Türkçe:	**İlk Okuma Kitabı IV.**	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	27	50	1937 ve 1938 b kı
Tarih:	**İlkokul Tarih Kitabı IV.**	*Hamit Ongunsu . . . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	25		1938 ve 1939 b
Yurt Bilgisi:	**İlkokul Yurt Bilgisi Kitabı IV.**	*Tarık Rona . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	10		1939 ve 1940 b
Coğrafya:	**Yeni İlk Coğrafya I. .**	*Abdülkadir Sadi Kazancıoğlu.*	Semih Lûtfi Kitabevi.	21		1939 ve 1940 b
	Cümhuriyet Çocuklarına Yeni Coğrafya Dersleri I.	*Cemal Arif Alagöz ve Mehmet Besim Darkut.*	Kanaat Kitabevi . .	25		1939 ve 1940 b
	Resimli ve Haritalı Yeni Türkiye Coğrafyası.	*Saffet Geylangil . . . . . .*	İnkılâp ve Cümhuriyet Kitabevleri.	22		1939 ve 1940 b
	İlkokul Coğrafya Atlası	*Komisyon . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	25		1937 ve 1940 b
Aritmetik:	**İlkokul Aritmetik Kitabı IV.**	*Mazhar Kızıldemir . . . . .*	Mf. V. Yayınevleri.	12	50	1940 baskısı

Ders	Kitabın adı	Yazanın adı	Satıldığı yer	Fiati K.	Fiati S.	İZAHLAR
Geometri:	**İlkokul Geometri Kitabı IV.**	*Arif Etikan*	Mf. V. Yayınevleri.	10		1939 ve 1940 baskıları
Tabiat Bilgisi:	**Tabiat Bilgisi IV. . .**	*Tarık Rona ve Suphi Doğukan.*	Mf. V. Yayınevleri.	20		1939 baskısı
Musiki:	**Okullarda Musiki . . .**	*Hulûsi Öktem*	Remzi Kitabevi . .	65		İhtiyarî
	İlk Musiki Kitabı . . .	*Mehmet Ali Feridun.*	——	17		İhtiyarî
	Solfej Dersleri	*M. Sadi Eğemen.*	Semih Lûtfi Kitabevi.	54		İhtiyarî
	Musiki Alfabesi	*Muhtar Ataman*	Ankara Posta Kutusu No. 360.	30		İhtiyarî
	İlk Musiki Dersleri ve Okul Şarkıları.	*Nihat Erkman ve Cemil Karal.*	Kanaat Kitabevi . .	14		İhtiyarî
	Nota Lektürü ve Ezgisi.	*Zati Arca*	Anadolu Türk Kitap Deposu ve İnkılâp Kitabevi.	10		İhtiyarî
	Çocuklara Taganni Dersleri.	*Zeki Güngör*	——	32		İhtiyarî

Beşinci sınıf

Ders	Kitabın adı	Yazanın adı	Satıldığı yer	Fiati K.	Fiati S.	İZAHLAR
Türkçe:	**İlk Okuma Kitabı V.**	*Komisyon*	Mf. V. Yaymevleri.	30		(1937, 38 ve 1939 baskıları
Tarih:	**İlkokul Tarih Kitabı V.**	*Hamit Ongunsu*	Mf. V. Yaymevleri.	30		1938 ve 1939 baskıları
Yurt Bilgisi:	**İlkokul Yurt Bilgisi Kitabı V.**	*Tarık Rona*	Mf. V. Yaymevleri.	15		1939 ve 1940 baskıları
Coğrafya:	**Yeni İlk Coğrafya II.**	*Abdülkadir Sadi Kazancıoğlu.*	Semih Lûtfi Kitabevi.	30		1939 ve 1940 baskıları
	Cümhuriyet Çocuklarına Yeni Coğrafya Dersleri II.	*Cemal Arif Alagöz ve Mehmet Besim Darkut.*	Kanaat Kitabevi . .	30		1939 ve 1940 baskıları
	Yeni Resimli ve Haritalı Umumî Coğrafya.	*Saffet Geylangil*	İnkılâp ve Cümhuriyet Kitabevleri.	24		1939 ve 1940 baskıları
	İlkokul Coğrafya Atlası	*Komisyon*	Mf. V. Yayınevleri.	25		1937 ve 1940 baskıları
Aritmetik:	**İlkokul Aritmetik Kitabı V.**	*Mazhar Kızıldemir*	Mf. V. Yayınevleri.	15		1940 baskısı
Geometri:	**İlkokul Geometri Kitabı V.**	*Arif Etikan*	Mf. V. Yaymevleri.	20		1939 ve 1940 baskıları
Tabiat Bilgisi:	**Tabiat Bilgisi V. . . .**	*Tarık Rona ve Suphi Doğukan.*	Mf. V. Yaymevleri.	25		1939 baskısı
Musiki:	**Okullarda Musiki . . .**	*Hulûsi Öktem*	Remzi Kitabevi . .	65		İhtiyarî
	İlk Musiki Kitabı . . .	*Mehmet Ali Feridun.*	——	17		İhtiyarî
	Solfej Dersleri	*M. Sadi Eğemen.*	Semih Lûtfi Kitabevi.	54		İhtiyarî
	Musiki Alfabesi	*Muhtar Ataman*	Ankara Posta Kutusu No. 360.	30		İhtiyarî
	İlk Musiki Dersleri ve Okul Şarkıları.	*Nihat Erkman ve Cemil Karal.*	Kanaat Kitabevi . .	14		İhtiyarî
	Nota Lektürü ve Ezgisi.	*Zati Arca*	Anadolu Türk Kitap Deposu ve İnkılâp Kitabevi.	10		İhtiyarî
	Çocuklara Taganni Dersleri.	*Zeki Güngör*	——	32		İhtiyarî

ORTA TEDRİSAT UMUM MÜDÜRLÜĞÜ 22/VIII/1940
Sayı : 51293/12 - 19388

460.

ÖZET :
Seyahat vesikaları h.

Talebeye verilen seyahat vesikalarının Devlet Demir Yolları tenzilâtlı tarifesinden istifade temini maksadile okul idarelerince verilmekte olmalarına nazaran bunların Damga Resmi Kanununun 11 inci maddesinin 48 inci fıkrası hükümlerine göre 15 ve 3828 sayılı fevkalâde zam kanunu ile yapılan % 50 zam da dahil olmak şartile 1 haziran 1940 tarihinden itibaren ceman 23 kuruşluk resme tâbi oldukları Maliye Vekâletinden bildirilmiştir. Bu yolda muamele yapılmasını rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

S. A.

TALİM VE TERBİYE DAİRESİ 29/VIII/1940
Sayı : 2/3293 - 13

461.

ÖZET :
20 İlkteşrin 1940 nüfus sayımı h.

Teşrinievvelin yirminci günü memleketimizde umumî nüfus sayımı yapılacaktır. Bu münasebetle okullarımızda talebeye nüfus sayımının ehemmiyeti hakkında malûmat verilecek ve sayım işi bir ünite kabul olunarak bu ünite etrafında tedrisat yapılacaktır.

Bu hususta öğretmenler İstatistik Umum Müdürlüğünün neşredecek mahallî idare makamlarına gönderdiği (1940 umumî nüfus sayımı - Vali, Kaymakam ve Nahiye Müdürlerine mahsus talimatname) ile sayım fiş ve afişlerinden, ve Vekilliğin 19/9/1935 tarihli ve 2452/60 sayılı tamimine bağlı (nüfus sayımı mevzuu etrafında okullarda verilecek konferanslar ve dersler) adlı plândan istifade edeceklerdir. İstatistik Umum Müdürlüğünce mahallî makamlara gönderilmiş olan talimatname, fiş ve afişlerden lüzumu kadarı bu makamlardan Maarif ve okul müdürlüklerince alınacak, Vekilliğin sözü geçen tamimine bağlı plândan birer suret de 1935 den sonra açılan okullara Maariff Müdürlükleri tarafından gönderilecektir.

Maarif Vekili
Hasan-Âli Yücel

K. Y.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 26/VIII/1940
Sayı : 81/8621

462.

ÖZET :
Üzerinde çalışılacak ehemmiyetli mevzular h.

C. H. P. Genel Sekreterliğinden parti ve halkevi teşkilâtına yapılan üç tamim aşağıya aynen alınmıştır.

Halkın tenvirinde pek ehemmiyetli payı ve ödevi olan öğretmenlerimizin de gerek okulda, gerek okul dışında aynı mevzular üzerinde, daima hassasiyetle durmakta oldukları şüphesizdir.

Ancak bu hususlarda okullarda münferiden yapılacak irşatlar yerine önceden düşünülüp tasarlanmış bir programa bağlanarak, elbirliği ile talebenin ve bu vasıta ile de halkın tenvirinin daha faydalı olacağı kanaatindeyim.

Bu maksatla okulların açıldığı ilk günlerde yapılacak bir öğretmenler toplantısında meselenin ele alınarak muhitin hususiyetleri de göz önünde bulundurulmak suretile tamimlerde kısaca tesbit edilmiş bulunan bilgi ve hakikatlerle - gerek derslerde, gerek ders zamanları dışında - talebenin en iyi şekilde nasıl tenviri edilebileceği hususunun tezekkür olunmasını ve alınacak kararların bir taraftan tatbikine geçilmekle beraber Vekilliğimize de bildirilmesini rica ederim.

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

F. Unat

Suret : 1

CÜMHURİYET HALK PARTİSİ *Ankara 19/1/1940*
GENEL SEKRETERLİĞİ
Sayı : 8/1660

Şumul ve tesiri ne olursa olsun bazı vesilelrle ara sıra çıkan ve çıkarılan kötü propagandalar ve dedikodular vesilesile bu tamimi yapıyorum.

Bugün C. H. Partisinin prensipleriyle idare edilen ve milletçe her gün tekâmül, terakki, refah yolunda yeni inkişaflarla merhalelerini arttıran Türkiye Cümhuriyeti, dünya milletleri arasındaki itibar ve saygı, kıymet ve kudret değerini çoğaltmakta ve gıpta edilir bir hal almış bulunmaktadır.

Dünyanın, bugünkü medeniyet ve terakki devirlerinde her sahada asırlarca ihmal ve tahrip edilmiş bir ülkede kendimizi sadece kurtarabilmiş olduğumuz günden bu güne kadar geçen en çok yirmi senelik başarılarımızı hesaba katarsak, iftihar etmekle beraber, daha pek çok noksan olduğumuzu görürüz. Bunu zaten bilen bir milletiz. Fakat tebarüz ettirmek isterimki bugünkü bu durum, dürüs hiç bir vatandaşa endişe verecek, fena düşünebilecek bir vesile olmağa değil, ancak müsterih, mağrur ve müteselli olarak ileriye doğru bu güne kadar olduğu gibi hamlemizi arttıracak, kuvvet ve enerjimizi çoğaltacak bir mesnet olmağa lâyıktır. Nitekim (birimiz hepimiz, hepimiz birimiz için) düsturu etrafında toplanmak kemalini ihraz etmiş bulunan Türk Milleti, medenî bir cemiyetin mücehhez olması lâzım gelen bütün cihazları her sahada iktisaba, Ebedî Şef Atatürk'ün ilk günden verdiği işaretle başlamış ve hayli mesafe katetmiş bulunmaktadır. Bu neslin en mukaddes ödevi olan bu savaş onun tam kendisi demek olan ve bugüne kadar yapılan bütün işlerde onun en üstün arkadaşı ve kardeşi olan Millî Şef İnönü'nün rehberliğinde aynı hız ve istikamette sür'atle hedeflerine ilerlemektedir.

Devletin haricî siyaseti ve politikası; dünyanın içine düştüğü bu karışık vaziyeti ve bir çok milletlerin ne yapacağını bilememekten mütehassil kararsızlıkları arasında, millî saadet ve yurt emniyeti bakımından en uygun istikameti bulmuş, istikrarlı ve vatandaşlara ferah verici bir haldedir.

Buna rağmen, kendisi ve dünya için vazettiği, *(yurtta sulh cihanda sulh)* düsturundan bütün tedbirlerimize rağmen bizi ayırmağa yeltenenler ve yurdumuza tecavüze kalkışanlar olursa ki - beşeriyetin bu ahvali içinde bunu daima hesaba almak lâzım geliyor - kötü gözle bakılmaz ve el sürülmez bir varlık olduğumuzu bir daha isbat edebilmek için de Devletçe, Milletçe Hükûmetçe her türlü hazırlığımızı yapmış ve her gün de ilerlemekte bulunuyoruz.

İşte Türkiyenin hakikî durumu kısaca budur. Her Türk de bu idrak ve takdirdedir.

Fakat bu düşünce ve inanış birliğimizi bozmak için ecnebi propagandalar bilmediğimiz deliklerden, görmediğimiz yollardan yurda girmek isteyebilir, ve hattâ girebilir. Onları devletin zabıta tedbirlerinden ziyade her Türkün yukarıki bilgilerle mücehhez selâbeti derhal yıkıp ezmelidir. Ve ezecektir. Yine bu vesile ile bir noktaya daha temas ediyorum. Geçen ayın sonlarında bazı vilâyetlerimizi milletimizi derin ıztıraplara düşüren ve geniş mikyasta tahribat yapan yer sarsıntıları oldu. Bir çok vatandaşlarımız şehit oldu. Maddî bir hayli zarara uğradık. Bu büyük acı ve kayıp karşısında yine bütün dünyanın hayranını ve takdirini uyandıracak bir hadise de bu felâketin Türk Milletini bir fert ve bir aile gibi ayaklandırması olmuştur.

Bu memleket muhtelif zamanlarda bu gibi bir çok felâketlere maruz kalmıştır. Fakat hiç birinde başta Millî Şefimiz olduğu halde millet ve Hükûmet el ele vererek bu kadar sür'at ve vüs'atla felâketin tehvinine koşulmamıştır. Hal böyle iken ötede beride felâketzedelere iyi bakılamıyor vesaire gibi millî duygularımızı rencide edecek bazı şayiaların çıkarıldığını duyuyoruz.

Bu hususta alınmış ve alınacak tedbirleri ve bu harabeler üzerinde yakında kurulacak mamureler hakkında Hükûmetçe başlanan hazırlıkları her gün ajans ve gazetelerden ve Türkiye Büyük Millet Meclisi müzakerelerinin neşrinden her vadandaş öğrenmektedir.

Bütün bunlar dünyanın gıpta ettiği derecede bir üstünlük arzeden saadet ve felâketteki millî birlik ve beraberliğimizi bozmak maksat ve düşüncesiyle ecnebi propaganda lâboratuarlarının hazırlayıp içimize sokmak istediği kundaklardır. Bilhassa bu sıralarda bu cihetlerde çok basiretli ve dikkatli olmamız her vakitten daha ziyade elzemdir.

Binaenaleyh parti ve halkevleri teşkilât ve mensuplarımızı bu ve buna mümasil hususlarda ikaz etmek ve halkevleri toplantılarında ve konferanslarında bu yolda tenvirler yapmak yerinde olur. Buna göre mıntakamızda derhal faaliyete geçilmesini ve bu şekil mesainizden Genel Sekreterliğe de malûmat verilmesini rica eder, sevgilerimi sunarım.

C. H. P. Genel Sekreteri
Erzurum Mebusu
Dr. A. F. Tuzer

SURET : 2

CÜMHURİYET HALK PARTİSİ
GENEL SEKRETERLİĞİ
Sayı : 8/1789

Ankara: 7/VI/1940

1 — Dünya ahvalinin gittikçe artan ve her millet için ehemmiyetle göz önünde bulundurulması icap eden nezaket ve fevkalâdeliği karşısında, bizim de milletce mevcut ve imtisale şeyan şuur, temkin, birlik ve uyanıklığımızı daima sağlam tutmamız ve arttırmamız için dikkatli ve her an vazife halinde bulunmamız icap etmektedir. Bu maksatla teşkilâtımıza bu tamimi yapıyorum.

2 — Bugün Devletin güttüğü siyaset her Tyürk vatandaşınca malûm olduğu üzere yurdumuzun emniyeti, milletimizin istiklâl, istikbal ve menfaati bakımından en uygun bir siyasettir. Bu; milletce ittihaz edilmiş ve şuurla benimsemiş bir siyasettir. Millî Şefinin etrafında toplanmış olan Türkiye Büyük Millet Meclisi ve Hükûmeti tam bir birlik içinde dünyanın bu çetin hali karşısında iç ve dış işlerimizi devamlı ve dikkatli olarak takip etmekte ve lâzım gelen tedbirleri de vaktinde almaktadır.

Türkiyenin bugün her kuvvetten üstün olan - ve hiç bir milletin malik olamadığı - kuvveti, milletin her vakitten ziyade Hükûmetine olan tam inanı ve Hükûmetin bu inana dayanışıdır.

3 — Dünyanın içinde çalkandığı buhranın her millete olduğu gibi bize de tesir yapması tabiidir. Hükûmet, Türk yurdunun selâmetini temin edeceğine emin olduğu açık, insanî politikasile bize gelecek her tesiri ve her hangi bir taarruzu emniyetle bertaraf etmek için bütün vesait ve basiretile tedbirini almaktadır. Bu tedbir; siyasî, iktisadî ve içtimaî sahalarda olmakla beraber bilhassa askeridir.

Bundan başka Hükûmet, yukarıda da tebarüz ettirdiğim üzere, bugün, Türkiyenin en büyük kuvveti olan itimad ve birlik bütünlüğünü bozmak isteyeceklere karşı da çok hassas ve tedbirli bulunmaktadır.

4 — İşte bu vaziyet ve şerait içinde halkımıza düşen mühim bir vazife vardır. O da; Türkiyenin bu emniyet havasını bulandırmak isteyen her tesir ve cereyandan - ruhundaki şuur ve inan silâhile karşı koyarak - hem nefsini masun bulundurmak, hem de muhitteki tahassülü mümkün bozguncu ruhla mücadele etmektir.

Bugünün en mühim mücadele ve taarruz silâhı, bir memleketin hudutlarına ordularla tecavüzden evvel, içine propaganda ve casus teşkilâtile girip, o milletin inan ve birliğini bozmak, kendini idare edenlere karşı halkın emniyetini sarsmak ve maneviyatında rahne açmaktır. Bu türlü faaliyet ve teşkilâta da son zamanlarda Beşinci Kol adı verilmektedir. Bu tabir İspanya dahilî muharebelerinden kalmadır.

General Franko, Madride taarruz ederken mülâkat yapan Amerikalı bir muharrire: «Madride dört koldan taarruz ediyoruz, beşinci bir kolumuz da vardır ki, o da Madrid içinde çalışmaktadır.» demiştir. O gündenberi cepheden taarruza uğrayan veya uğrayacak olan bir memleketin içinde, daha evvel faaliyete geçen bu gibi bozguncu ve gizli teşkilâta beşinci kol denmektedir.

Bunun biz Türklerde veciz bir ifadesi vardır «Kaleyi içinden fethetmek.» İşte bu zamanlarda, yani buhranlı ve heyecanlı anlarda, bizin içimize de az çok böyle tesirler nüfuz edebilir. Bu nüfuz; Türkiyenin siyasetinin yanlışlığını fısıldar. Bu nüfuz, Türkiyenin kuvvetinin bugünkü dünya mücadele kuvvetleri karşısında zaif olduğunu söyler. Bu nüfuz, iyi çalışılmadığını, tedbirlerimizin zaif ve yanlış olduğunu isbata çalışır. Hulâsa ve netice: Bu nüfuz ruhumuzdaki sükûnu, milletce itimadı nefsimizi azaltarak millî ruh ve birliği bozmağı istihdaf eder. Bu tehlike, bazan dünya ahval ve vaziyetini kendi kendimize tahlil ederken, eksik mülâhazalarla çıkaracağımız neticelerin ruhumuzda uyandırabileceği şüpheden ve bunu birbirimize nakilden de doğabilir.

İşte bugün halkımıza düşen en mühim vazife, bu noktalarda çok uyanık olmak; kahvelerde, evlerde, isctirahat yerlerinde, hulâsa iki kişiden itibaren başlayan her toplu yerde bu gibi konuşmalara rast geldikçe asla inanmamak, şiddetle önlemek ve muhitinde bu gibi umumileşmiş ve nazarı dikkati celbedecek mahiyet almış bir hava ve bir cereyan sezerse, onu derhal en yakın parti ve Hükûmet mercilerine haber vermektir. Bu her Türkün vatan borcudur.

Bu meyanda mühim bir nokta da radyo neşriyatı meselesidir. Herkesin iyi bilmesi lâzımdır ki milletimizin takdir ve mülâhaza salâmetine tam olarak inanan ve millî birliğimizin bozulmayacağına tam olarak güvenen Hükûmet, Ankara radyosile ve matbuatile her hadiseyi millete açıkça ve en doğru olarak duyurmaktadır. Halkımızın başka ağızlardan işiteceği yanlış veya tahrif edilmiş sözler yerine radyomuzu dinlemesi kâfidir.

Bilhassa dünyanın emniyet ve saadetini bozmağa matuf, beşeriyet için olduğu kadar ve daha ziyade kendileri için de korkunç bir mücadeleye atılmış olan Almanya ve İtalya radyoları mücadele dışındaki milletlerde bozgun ruh ve muhit hazırlamak gayesine matuf, zarar verici neşriyatla doludur. Vatandaşların bu dadyoları dinlememleri, beşinci kol ile mücadele vazifeleri meyanındadır.

5 — Bir nokta üzerinde de arkadaşlarımı aydınlatmak isterim. Vakıa bugün Avrupada bütün dünya milletlerini alâkalandıran çetin bir harp devam etmektedir. Fakat henüz netice hakkında hüküm verdirecek bir şey yoktur.

Harp ilânından sulha kadar devam eden uzun bir harp safhası içinde bir kaç muharebenin iktisap ettiği manzara ile neticenin münasebeti bir birinden hayli uzaktır.

Bize gelince; dünyayı saran ateşin bize sirayeti hem uzaktır, hem yakındır. Hükûmet, uzakdırın tedbirini aldığı kadar, yaklaşırsa ona karşı komanın tedbirini de almaktadır. Dünyanın en üstün milleti olan Türk varlığının muhassalası bulunan kahraman ordumuz, her tecavüzü emniyetle karşılayacak vaziyettedir.

Hatırlamak lâzımdır ki; tarihte; Çanakkalede, İstiklâl harbinde; cins, mahiyet, miktar itibarile dehşet ifade eden harp vasıtaları nisbetsizliği karşısında kalan Türk ordusunun vaziyetinde hiç bir millet bulunmamıştır. Ve bunların hepsinin neticesi düşmanlar için husran olmuştur. Halbuki Türk ordusu bugün böyle bir durumda değildir.

6 — Vilâyet idar eheyetleri bu tamimi alınca toplanacaklar, mıntakalarındaki şehir ve kasabalarda, Halkevlerinde, Halkevi olmayan yerlerde Parti merkezlerinde halkı münasip vesilelerle toplayarak bu tamimdeki ruh ve mana ve bağlı nottaki esaslar dairesinde konferanslar verdirmek ve konuşmalar yapmak tertibatını alacaklar ve bu vazifeleri dikkat ve dirayetle yapabilecek arkadaşları seçerek telkinler yaptıracaklar ve halkımızı buna göre tenvir edecek ve hazırlayacaklardır.

Bilhassa muzır neşriyat yapan radyoları, kendiliklerinden dinlememeleri, yapılacak ikaz ve telkinle vazife haline getirilecektir.

Buna göre çalışılmasını ve bu hususlarda dikkatli olmanın daimî bir vazife bilinmesini, neticeden Genel Sekreterliğe de malûmat verilmesini rica eder, sevgilerimi sunarım.

7 — Vilâyet İdare Heyeti Reisliklerine, Parti teşkilâtı olmayan yerlerde Talkevi Reisliklerine ve bilgi olarak Parti Bölge Müfettişlerile, Umumî Müfettişlere ve Valilere vazılmıştır.

C. H. P. Genel Sekreteri
Erzurum Mebusu
Dr. A. F. Tuzer

Konferans ve konuşmalar için esaslar

1 — Politikamız açıktır, düşünülerek tesbit edilmiştir. Büyük Millet Meclisinin tasvip ve tasdikine iktiran etmiştir. İsabetine, menafiimize en uygun siyasetin bu olduğuna milletce kani bulunuyoruz.

2 — Mütecaviz değiliz, fakat tecavüze tahammül etmeyiz. Buna milletce hazırız. Bu büyük badirede bize tarihin terettüp ettireceği vezifeyi azim ve imanla yapacağız.

3 — Bu büyük badirenin tecelliyatı güç ve namüsait de zuhur etse bizi asla şaşırtmayacaktır.

4 — Memleket içinde yapılacak sabotajlara karşı Hükûmet tedbirlerini almıştır. Bu hususta millet Hükûmete yardım etmelidir.

5 — Radyolar, mensup oldukları milletlerin fikirlerini yaparlar. Bize lâzım ve doğru olanlar bizim Hükûmetimiz tarafından, bizim vasıtalarımızla bize bildirilenlerdir.

6 — Memleket içinde yerli veya yabancılar tarafından neşredilen namüsait ve üzgünlük verecek haberlere inanmamak lâzımdır. Bunlar ya haindirler, maksatlar takip ederler veya gafil ve zaif insanlardır. Bunlarla mücadele vazifedir.

7 — Hadiseler ve vakıalarda Türkiyeyi endişeye düşürecek bir mahiyet ve kıymet yoktur.

SURET : 3

CÜMHURİYET HALK PARTİSİ
GENEL SEKRETERLİĞİ
Sayı : 8/1795

Ankara, 11/VI/1940

7/6/1940 tarih ve 8/1789 sayılı tamime ektir :

Bu gün Avrupada beşeriyeti alâkalandıran harp vasıtaları arasında mühim bir yer tutan yeni bir muharebe sistemi de paraşütlerle taarruz sistemidir. Bunun için:

1) Paraşüt, 2) paraşütçü kıtalar, 3) bunların muharebe sistemleri, 4) bunlara karşı mücadele yolları hakkında lâzım gelen malûmatı her türk vatandaşına, bilhassa köylülerimize öğretmek için bilgi ve vazife verecek olan bu tamimi yapıyorum.

1 — Paraşüt nedir?

Paraşüt havada uçan bir tayyareden bir adamı sağlam olarak yere indirmeğe yarayan bir vasıtatır. Bu vasıtanın şekli, umumiyetle beyaz renkte, açılmış bir şemsiyenin bez kısmının daha büyük mikyasta görünüşüdür. Paraşüt tayyareden atılacak adamın arkasına bir asker çantası şeklinde bağlanmıştır. Tam tayyareden atlayınca havada bunun ipini çekerek açar ve o zaman kendisi açılmış bir şemsiyenin sapı halinde örür. Ve sallana sallana yere iner. İşte paraşüt budur. Bu suretle yere inen adama da paraşütcü denir.

2 — Paraşütçü kıtalar

Paraşütçüler, bir memleketin ordusu bir cephede muharebe ederken taaruz eden düşman karşısındaki orduyu arkasından da vurmak ve orduya gerisinden her türlü zararı yapmak için düşman tayyarelerinden, gerilerde yere indirilen ve yere indikten sonra birleşip ellerindeki vasıta ve silâhlarile o orduya ve o memleket halkına elinden gelen ziyanı yapmağa çalışan düşman gurupları dır.

A) Bunlar nerelere inerler?

Cephede muharebe eden orduyu arkasından vurmak için, o ordunun icap ettirdiği kadar geri yakınlarına inerler veyahut o ordunun memleketle olan irtibatını kesmek ve gerilerde halk arasında karışıklıklar vücude getirmek veya tahribat yapmak için cephenin daha uzaklarında, yurd içinde müsait buldukları yerlere inerler.

B) Bunlar ne gibi vasıtalarla mücehhez olarak inerler?

1 - Rovelver, 2 - bomba, 3 - hafif makinalı tüfenk ve makinalı tüfenk, 4 - küçük çaplı top, 5 - motosiklet gibi muharebe vasıta ve silâhlariyle inerler.

C) Bunlar hangi kıyafetlerde inerler?

Düşman paraşütcüleri kendi memleketlerinin ve ordularının kıyafetleriyle inebilecekleri gibi indikleri yabancı memleketin içinde nazarı dikkati celbetmemek, şüphe uyandırmamak ve duyulmadan vazifesini baskın halinde görebilmek ve o memleket halkının içinde kolay tanınmayarak, tecavüze uğramadan işini görmek için :

Ya ordumuzun askerî kıyafetinde
Ya jandarmamızın kıyafetinde
Ya polislerimizin kıyafetinde
Ya köy bekçilerimizin kıyafetinde
Ya köylümüzün ve yerli halkımızın giyinme kıyafetinde yahut sarık ve cüpbe giyerek hoca kıyafetinde.

Hülâsa; bize yabancılık hissi verdirmemek için bu gibi diğer kıyafetlerde inebilirler.

3 — Bunlar ne gibi vazifeler yaparlar?

A) Yukarıda da işaret edildiği gibi ordunun gerisinde yakınlarına inerek ordumuza gerisinden taaruz etmek isterler.

B) Yahut daha gerilere, içerlere inerek ordumuzun ana vatanla bağını kesmek için şose ve demiryolu köprülerini, tünelleri, istasyonları, telefon ve tlegraf hatlarını, cephane, erzak ve benzin depolarını ve tayyare meydanlarını tahrip etmeye ve yangınlar çıkarmağa çalışırlar.

C) Yahut içerlerde halk arasına karışarak bozgunluk uyandıracak, panik doğuracak propagandalar yaparlar.

İşte kısaca paraşütü, paraşütcüyü, paraşütle inen düşman kıtalarını ve bunların yapmaya çalıştıkları işleri saydık.

4 — Mücadele usulleri

Şimdi bunlarla mücadele ve muharebe usullerine geçiyoruz.

Gerçi, bir muharebe olacak olursa ordumuz, cephelerde olduğu gibi köylerde de memleketi ve halkı muhafaza için her türlü tedbirleri alacaklardır. Fakat hiç bir zaman bu tedbir, her memlekette olduğu gibi bizde de, yurdun her yerini düşman paraşütcülerine karşı korumaya ve gözlemeye kâfi gelmeyebilir. İşte bu eksiği ancak en büyüğünden, dağdaki çobana kadar bütün yurtdaşların bilhassa köylülerin uyanıklığı ve bunlara karşı cesaretle atılganlığı tamamlar. Bu dünyanın her yerinde böyledir.

Hiç bir zaman gerilere tek olarak bir paraşütcü inmez. Bunlar ancak müteaddit tayyarelerle inecekleri sahanın üstüne gelirler ve oraya toptan inerler ve indikten sonra hemen bir topluluk yaparlar ve ellerindeki silâh ve vasıtalarile, yukarda hülâsa olarak anlattığımız vazifeleri yapmağa koyulurlar.

Bunların tayyareden atlayıp, yere inmeleri ve yerde kendilerini saran paraşüt iplerini çözerek, sersemliklerini giderüp, silâhlarına sarılarak işlerine başlayacak hale gelmeleri için beş - on dakika kadar bir zaman lâzımdır. Bir düşman paraşütçüsünün en zaif ve en müsait olarak yakalanacak anı, yere düşeceği ve düştüğü andır.

Paraşütçüler indikleri zaman, indikleri memlekette yol bilmemek, kendilerini besleyememek gibi müşkillerle karşılaşırlar. Yanlarında çok cephane taşıyamayacakları için indikleri yerde yardım görmezlerse az bir zaman sonra muharebe kudretlerini kaybederler. Gerek yere indikleri anda, gerek bu vaziyette balta ve sopa ile bile imha edilebilirler.

Elli metreye kadar yere yaklaşan bir paraşütçüye av tüfenği ile atılacak saçmaların paraşütte açacağı dalikler paraşütün bozulmasını ve paraşütçünün düşmesini temin edebilir.

Eli silâh tutan ve elinde silâh bulunan herkes daha inmeden paraşücüyt ateş etmelidir. Paraşütcüyü vurmak kadar paraşütü delmek ve onun yırtılmasını temin etmek mühimdir.

Paraşütle ineni her gören yurddaşın bu vazifesinden başka aynı zamanda en yakın askerî kıtaya, jandarma veya polise derhal haber vermesi de en başta gelen vazifelerinden birisidir.

Şunu da tebarüz ettirmek icap eder ki; paraşütlü kıtalar, daha ziyade içi karışık, halkının maneviyatı bozuk, daha evvelden düşmanın casusu ve gizli teşkilâtının yerleşip, faaliyette bulunabildiği memleketlerde iş görebilir ve muvaffak olabilir. Böyle olmayan yerlerde iş görmesi zor olacağı gibi, inmeğe de kolay kolay cesaret edemezler. Fakat, bir harp halinde düşmanın her vakit en zararlı ve en zor işleri gözüne alacağını hatırda tutmak ve milletçe ona karşı bilgiili olarak mücadeleye fikren, ruhan ve filen hazır olmak elzemdir.

İşte, bu gibi ahvalde bir düşman paraşütçüsünün üzerine, o civarda bulunan her fert, silâhı bile olmasa, bir balta, bir sopa ve nihayet taşla saldırıp imha edebilir ve malzemesini iğtinam eder. Şu mühim nokta da hatırdan çıkarılmamalıdır; üstüne yüründüğü ve sıkıştırıldığını gören bir düşman paraşütcüsü bidayette kollarını yukarı kaldırarak teslim olmuş gibi görünür ve tam yaklaşıldığı vakit bomba veya rovelverile taarruza geçebilir. Bu gibi hilelere de aldanmamak lâzımdır.

5) Bu tamimi alan teşkilâtımızın her kademesi, muhitindeki halkı, bilhassa köylüleri Parti merkezlerinde, Halkevlerinde ve Halk odalarında, nihayet köylere gidip köylüleri köy meydanlarında toplayarak bu işleri böylece anlatıp öğretmelidir.

Eğer, kademlerimizin bulunduğu yerlerde askerî garnizon varsa onun komutanına müracaat ederek bu işleri öğretmek ve anlatmak için subaylardan konferansçı dahi rica etmelidirler.

Arkadaşlarımızın her işte olduğu gibi, bu vazifeyi de çok dikkat ve hassasiyetle yapacaklarından emin olarak Vilâyet İdare Heyeti Reislerimizin, Halkevleri ve Halkodaları Reislerimizin bu tamimi alır almaz faaliyete geçmelerini ve neticeler hakkında Genel Sekreterliğe malûmat vermelerini rica ederim.

6) Türk Hava Kurumunun, Türkkuşu teşkilâtı ilk olarak yakında Trakyada paraşütcülerile tayyarelerden atlayarak bu tatbikatı yapacaklar ve halkımıza amelî olarak öğretecеklerdir. Bu tatbikat imkân oldukça sıra ile muhtelif yerlerde de tekrarlanacaktır. Tatbikatların nerelerde, ne zamanlarda yapılacağını ve teşkilâtımızın bu tatbikatlarla ne suretle alâkalanacağını ayrıca bildireceğim.

Sevgiler sunar, başarılar dilerim.

7) Bu tamim, Parti Vilâyet İdare Heyeti Reisliklerine, Halkevi ve Halkodası Reisliklerine, bilgi olarak Parti Bölge Müfettişliklerine, Umumî Müfettişlere ve Valilere yazılmıştır.

C. H. P. Genel Sekreteri
Erzurum Mebusu
Dr. A. F. Tuzer

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ 26/VIII/1940
Sayı : 81/8629

463.

ÖZET :
Kömür ihtiyacının temini h.

Koordinasyon Heyetinin 5 sayılı kararile satışı Eti Bank'a tevdi edilen kok kömürlerinin, resmî daire ve müesseselerce 2490 sayılı kanunun 46 ncı maddesinin «D» fıkrasına tevfikan Eti Bank'tan pazarlıkla alınabileceğine dair Maliye Vekilliği mütalâasile Eti Bank Umum Müdürlüğünün yazısı, kok kömürleri satış fiyat ve şartları aşağıya aynen alınmıştır:

Gereğince muamele yapılmak üzere ilgililere bildirilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

SURET

T. C.
MALİYE VEKİLLİĞİ
Bütçe ve Malî
Kontrol Umum Müdürlüğü
Şube : 1
Sayı : 112240/5-3712

29/VII/1940

Başvekâlet Yüksek Makamına

İktisat Vekâletinin Yüksek Makamınızdan Maliyeye havale buyurulan 16/5/1940 tarih ve 5/3750 sayılı ilişik yazısı tetkik edildi.

2490 sayılı kanunun 46 ncı maddesinin (D) fıkrasiyle yalnız bir kimse elinde bulunan işlerin pazarlık suretile teminine mezuniyet verilmiştir.

Koordinasyon Heyetinin 5 numaralı kararına müstenit İcra Vekilleri Heyeti kararı mucibince kok kömürünün satışı münhasıran Eti Bank tarafından idare edileceği cihetle bunun mubayaası mezkûr fıkranın şumulüne dahil bulunmaktadır. Binaenaleyh mezkûr kömürlerin temini için resmî dairelerce eksiltme açılarak müteahhit aranılmasına Maliyece de mahal görülmemekte ve Eti Bank'tan pazarlıkla satın alınması kanunen mümkün bulunmaktadır.

Ancak sözü geçen 46 ncı maddenin (D) fıkrasına göre yapılacak pazarlıklarda müteahhitten kat'î teminat alınmak ve mukavele aktetmek gibi Arttırma Eksiltme Kanununun diğer hükümlerinin tatbiki tabiî ve zarurî olduğunu ve ihale bedeli 50.000 liraya kadar olan kısımlarının İcra Vekilleri Heyetinden karar alınmaksızın doğruya doğruya dairelerince yapılabileceğini arzederim.

Maliye Vekili N.
H. Yumel

ETİBANK
Sayı : 15206

ANKARA, 15/VIII/1940

İktisat Vekâletinde kok kömürlerinin satış fiatı ve şartları hakkında tanzim kılınan protokolda tesbit edildiği veçhile, resmî devair ve müesseseler 31/X/1940 tarihine kadar senelik kok kömürü ihtiyaçlarını temin etmekle mükelleftirler.

Bu tarihten sonra, ihtiyaçlarını temin edemiyenlere karşı mes'uliyet kabul edilemiyeceği de aynı protokol ahkâmındandır.

Bu itibarla şimdiden ilişik şartlar dahilinde, kok kömürü ihtiyaçlarınızı temine amade olduğumuzu bildiririz.

Saygılarımızla,

Şefik Kavur Refii Teksan

Kok Kömürleri Satışı Fiat ve Şartları

2/12889 numaralı Heyeti Vekile kararile tasdik edilen 5 numaralı Koordinasyon Heyeti kararı mucibince kok kömürü işlerinin tanzimi müessesemize tevdi edilmiş olduğundan, Ankara, İstanbul, İzmir ve diğer şehirler için tesbit edilen satış fiatlarile umumî satış şeraiti aşağıda bildirilmiştir.

1) FİATLAR: (Karabük, Gazhane ve Sömikok için aynı fiattır).

a - Ankara:

	Tonu
- Asgarî bir vagon, hamule senedinde yazılı D. D. Yolları tartısı üzerinde, istasyonda vagon içinde teslim satış fiatı	23,30 TL.
- Buğday silosu cıvarındaki kok depomuzdan yapılacak Karabük ve Sömikok ile Ankara gazhane deposundan yapılacak Gazhane kokunun, müşterinin nakil vasıtasına teslim perakende satış fiatı	24,— TL.

b. Diğer şehirler: (İstanbul, İzmir hariç)

- 1939 senesindeki kok sarfiyatına göre 1940 senesi kontenjanı tesbit ve mikdarları mahallî belediyelere tebliğ edilen şehirlere Banka tarafından satışlar ancak (fob) yapılabileceğinden fiatlar şöyledir:

		Tonu	
		Sömikok	Karabük
Fob Zonguldak	TL.	15,50	21,60
Karabükte vagonda teslim			18,50

Bu şehirlerde, kok kömürü almak isteyenler, mahallî belediyelerce seçilmiş ve ilân edilmiş olan bayiler vasıtasile ihtiyaçlarını o yer için tesbit olunan kontenjan nisbetinde temin edilebilir. Bayi bulunmayan yerlerin, mahallî belediyelerce tasdikli ihtiyaçları doğrudan doğruya bankamıza müracaat suretile temin edilir.

Bundan başka, Ankara, İzmir ve İstanbul haricindeki Askerî makamlar veya sınaî müesseseler ihtiyacı için kok kömürü almak istiyenler bu husustaki taahhüt mukavelelerini, ibraz etmek şartile Bankamızca temin olunur.

2) MÜRACAAT YERİ :

Etibank Umum Müdürlüğü Ticaret Şubesi, Telefon numarası (2012) Telgraf adresi (Etibank), Ankara.

3) TEDİYAT :

- Tamamen peşindir.

4) TESLİMAT :

Resmî devair ve müesseseler ihtiyaçlarını 31/10/1940 tarihine kadar tesellüm etmek mecburiyetindedirler. Aksi takdirde, bankamız taleplerin vaktinde is'af edilmemesinden mes'ul bulunmayacaktır. Ankarada satılacak kokların nakliyesi müşteriye aiddir. Müteahhit vergisine tabi satışlarda, vergi satış fiatına ilâve edilir.

5) ANKARA'DA :

Senelik ihtiyaçları 250 tondan fazla olan kalorifer tesisatlı devair ve müessesat ihtiyaçlarının % 80 ni Karabük % 20 si Ankara gazhane koku olarak verilecektir. Sömikok sobada yakılmak üzere satılmaktadır.

Buğday Silosu civarında perakende, depomuzda Karabük ve Sömikok stokumuz.

Not :

Zonguldakda yüklenen koklar vapura mavna ile yüklendiği takdirde, mavna ücreti ayrıca dekonte edilir.

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ
Sayı : 83/8748

ÖZET :

464. Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğü h.

Maarif Vekilliği tarafından neşredilen her türlü kitap ve mecmualar ile okullar ve Maarif idareleri için Vekillikçe yaptırılan basılı defter ve evrakın sevk, tevzi ve satış işlerile meşgul olmak üzere İstanbul'da (Maarif Vekilliği Devlet Kitapları Mütedavil Sermayesi Müdürlüğü) adı ile ayrı bir teşkilât yapılmış ve şimdiye kadar Maarif Matbaası tarafından görülmekte olan bu nevi hizmetler bundan böyle bu yeni idareye devrolunmuştur.

Vazife ve teşkilâtına ait esaslar 80 sayılı Tebliğler Dergisinde neşredilen talimatnamede gösterilmiş olan bu idarenin merkezi İstanbul'da Ankara Caddesinde İkdam hanındadır (x)

Ankara, Adana, Afyonkarahisar, Antakya, Diyarbakır, Erzurum, İstanbul, İzmir, Samsun, Sivas ve Trabzon şehirlerinde açılmış olan yayınevleri de bu teşkilâtın şubeleridir.

Bundan böyle Maarif ve Okul idarelerinin kitap, mecmua veya basılı evrak ve defterler hakkında Maarif Matbaasına yaza gelmekte oldukları her nevi evrakı bu yeni Müdürlüğe yollamaları ve ödeyecekleri paralarla verecekleri siparişleri bu nama göndemelei veya idarenin veznesine makbuz mukabilinde yatılmaları lâzımdır.

İdarenin muamelâtında vaki gecikmeler vesaire hakkında şikâyet mercii de Vekillik Neşriyat Müdürlüğüdür.

Gereğince hareket edilmesini rica ederim.

F. Unat

Maarif Vekili
Hasan - Âli Yücel

(*) Telefon No. ları. Müdürlük : 21454 Muhasebe : 23803

SURET

T. C.
BAŞVEKÂLET
Koordinasyon Bürosu
Umumî Kâtipliği
1 — 172

Ankara, 1/Temmuz/1940

Maarif Vekâletine

Ahvali hazıra dolayısile hariçten kâğıt tedarikinin çok müşkül olduğu ve dahili istihsalâtımızın da bütün ihtiyaçları karşılayamıyacağı nazarı dikkate alınarka Devlet devair ve müessesatının istihlâk etmekte bulundukları kâğıt mikdarında behemehal % 40 derecesinde bir tasarruf teminine lüzum görülmüş ve bu maksadla aşağıdaki hususat kararlaştırılmıştır :

1 — 16. Kânunusani. 1926 tarihli ve 713 numaralı kırtasiye kanunu mucibince tanzim olunan talimatnamenin 12 Temmuz 1931 tarihli ve 11463 sayılı kararname ile tadil olunan beşinci maddesi 22 Haziran 1940 tarihli ve 2/13745 numaralı kararname ile değiştirilerek bütçelere mevzu merkez ve taşra kırtasiye maddelerindeki tahsisatın yüzde altmışının ve evrak ve defatiri matbua maddelerindeki tahsisatın da yüzde otuzunun bu son tahsisatın yüzde ellisi tabı masrafı olarak kabul edilmektedir. Malûm usuller dairesinde Maliyeye yatırılması takarrür etmiştir.

2 — Bu suretle muhasebelerde mevkuf tutulacak olan kırtasiye tahsisatının mütebaki yüzde kırkının ve evrak ve defatiri matbua tahsisatının da mütebaki % 20 sinin bu maksadlar için sarfı caiz değildir.

3 — Mülhak ve hususî bütçeli daire ve müesseselerle sermayesinin en az nısfı Devlete aid olan teşekküllerin de aynı tahdide tâbi tutulmaları lâzımdır.

4 — İstihlâk olunacak kâğıt mikdarında % 40 tasarrufu temin etmek için her daire ve müessesenin dahili bünyesine uygun olarak alabileceği tedbirlere ilâveten aşağıdaki hususlar tasviye olunur:

(a) Makinelerde yazılan tahriratın sık satır - tek distans - la yazılması,

(b) Kısa yazılar için büyük kâğıtlar kullanılmaması ve icabında büyük eb'addaki kâğıtların ikiye parçalanması,

(c) Suretlerin ince kâğıtlara çıkarılması ve lüzumunda fazla suret çıkarılmasından içtinap edilmesi,

(d) Müsveddeler için tercihan metrûk defter kâğıtlarından istifade olunması,

(e) Daktiloların yazılarını her zamankinden daha fazla bir dikkatle yazarak hatalara ve binnetice tekrar yazdırmak suretile kâğıt israfına mahal verilmemesi ve ehemmiyetsiz hatalar için tahriratın yeniden yazdırılmaması,

(f) Bastırılacak defter ve matbu evrakın mikdarının ve sayfa adedinin ihtiyaç nisbetinden fazla olmaması,

(g) Kat'i bir mecburiyet bulunmadıkça sayfaları tamamen istimal edilmemiş defterlerin terk edilerek yenilerinin kullanılmasına başlanılmaması,

(Bu hal bilhassa takvim veya malî yıl başlarında görülmekte ve senenin hitamı dolayısile pek mahdut sayfaları istimal edilmiş defterlerin bile terk edilerek yenilerinin kullanılmağa başlandığı anlaşılmaktadır.)

(h) Aynı daire ve eşhasa gönderilecek muhtelif yazıların, mümkün olduğu kadar, bir zarf içine konması.

Mesai arkadaşlarınızın yukarıdaki hususatı ehemmiyetle nazarı dikkate almaları için bu tamimin vekâletinize bağlı merkez ve taşra daire ve müesseselerine ayrı ayrı tebliğini rica ederim.

Başvekil
Dr. Refik Saydam

NEŞRİYAT MÜDÜRLÜĞÜ *29/VIII/1940*
Sayı : 81/8756

ÖZET :

465.

Kâğıt sarfiyatı hakkında yapılacak tasarruf h.

1 — Son vaziyetler dolayısile hariçten kâğıt getirtmenin müşkül bir hale gelişi ve memleket dahilinde imal edilen kâğıdın da bütün ihtiyaçları karşılayamıyacağı göz önünde tutularak bu hususta alınması gerekli tedbirleri gösteren ve yüksek Başvekillik Makamından tebliğ edilmiş olan yazının bir sureti yukarıya çıkarılmıştır.

2 — Bu tamimle bildirilen esasları daima gözönünde bulundurmak ve buna benzer tasarrufkârane tedbirler almak ve aldırmak suretile bütün Maarif ve okul teşkilâtımızın gerek resmî muamelâtta ve gerek talebe tarafından ders ve vazifeler için kullanılan her türlü kâğıt ve defterlerden en geniş ölçüde faydalanarak kâğıt sarfiyatını azaltmaları, vazife kâğıtlarile defter yapraklarının her iki tarafını kullandırmaları ve Tebliğler Dergisinin 70 inci sayısında neşrolunan 394 numaralı tamimi hassasiyetle tatbik etmeleri lâzımdır.

3 — Vekillik bu yıl merkezden gönderilecek basılı evrak ve defterlerin tip ve nevilerini buna göre tadil ve tanzim etmektedir. Bununla beraber her Maarif ve okul idaresinin geçen yıllardan elinde kalmış ve ufak tadilâtla kullanılması mümkün her nevi eski evrak ve defterleri de tamamen kullanma imkânlarını araştırması ve bunları tamamen sarf edip bitirmeden yeni evrak ve defterleri kullanmaya başlamaması elzemdir.

4 — Vilâyet hususî bütçelerinden verilen tahsisatla temin edilmekte olan ilkokullara aît evrak ve defterler için de Maairf Müdürlüklerince bu esaslar dahilinde gereken tedbirler alınmalı ve tesbit edilecek yeni tip ve nevide örnekler merkezde tetkik ve alâkadar makamların tasvibine arzolunmak üzere Vekillik Neşriyat Müdürlüğüne gönderilmelidir.

Yukarda bildirilen hususların süratle teminini ehemmiyetle rica ederim.

Maarif Vekili
F. Unat *Hasan-Âli Yücel*

Bu dergideki tamimler tarafımızdan okunmuştur.

1	2	3	4	5
6	7	8	9	10
11	12	13	14	15
16	17	18	19	20
21	22	23	24	25
26	27	28	29	30
31	32	33	34	35
36	37	38	39	40

Devlet Matbaası